

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Aurelia Cazacliu
Dosarul nr.1a-701/23
1-18137395-02-1a-06042023

DECIZIE
În numele Legii

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată
Judecători

Silvia Gîrbu
Denis Băbălău și Elena

Cojocari

Grefier

Daniela Papuc

Cu participarea:

Procurorului

***** *Casir*

Avocatului

Andrei Micu

a examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Cristina Novac, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023, pe cauza penală, de învinuirea lui:

Dodon Anatolie *****, născut la *****, IDNP: *****,
originar din r-nul Dondușeni, s. ***** și domiciliat în r-nul
Dondușeni, s. *****, cetățean al Republicii Moldova, vorbește
limba de stat, studii medii incomplete, nesupus militar, trai în
concubinaj, 1 copil minor la întreținere, fără antecedente
penale la data săvârșirii infracțiunilor,

învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.190 alin. (1), 190 alin. (2)
lit. c) și 264¹ al.(1) Cod penal.

Termenii de examinare a cauzei :

Instanța de fond: 07.03.2018 – 16.03.2023;

Instanța de apel: 06.04.2023 – 17.01.2024.

Procedura de citare legal executată.

verificând legalitatea sentinței atacate, pe baza materialelor din dosar, în
contextul motivelor invocate de apelant, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,
a -

C O N S T A T A T:

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. *Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023*, procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Dodon Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod Penal s-a încetat cu liberarea de răspundere penală în temeiul art. 60 al. (1) lit. a) Cod Penal al RM, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. În temeiul art. 2 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021, procesele penale de învinuire a lui Dodon Anatolie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal, s-au încetat. S-au admis acțiunile civile înaintate de părțile vătămate și s-a încasat de la Dodon Anatolie în beneficiul lui Butucel Victor valoarea prejudiciului cauzat de 150 000 (una sută cincizeci mii) lei și în beneficiul lui Triboi Natalia valoarea prejudiciului cauzat de 54 026 (cincizeci și patru mii douăzeci și șase) lei.

2. *Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că*, inculpatul Dodon Anatolie, la 13.12.2014, ora exactă nefiind stabilită de organul de urmărire penală, aflându-se în mun. Chișinău, bd. ***** 38, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, a indus-o în eroare pe Natalia Triboi prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase și a determinat-o prin comportamentul dolosiv și viclean să accepte efectuarea unei tranzacții de împrumut bănesc în vederea investirii într-o pretinsă afacere, ascunzându-și adevăratele intenții, sub care pretext, a cerut și a primit de la ultima, bani în sumă de 1 150 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru perioada dată constituia 17 646 lei, pe care i-a dobândit, neonorându-și obligațiunile asumate, eschivându-se de a i le restitui, cauzându-i părții vătămate daună materială în proporții considerabile.

3. Tot el, continuându-și intenția și acțiunile infracționale, la 20.12.2014 aflându-se în mun. Chișinău, bd. ***** 38, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, a indus-o în eroare pe Natalia Triboi prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase și a determinat-o prin comportamentul dolosiv și viclean să accepte efectuarea unei tranzacții de împrumut bănesc în vederea investirii într-o pretinsă afacere, ascunzându-și adevăratele intenții, sub care pretext, a cerut și a primit de la ultima, bani în sumă de 1 000 euro, care conform cursului oficial al BNM pentru perioada dată constituia 19 380 lei, pe care i-a dobândit, neonorându-și obligațiunile asumate, eschivându-se de a i le restitui, cauzându-i părții vătămate daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 37 026 lei, ceea ce la momentul comiterii infracțiunii conform hotărârii

Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, constituia 8,76 salarii medii lunare pe economie.

4. Tot el, la finele lunii februarie 2017, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. ***** 10, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Butucel Victor, acționând intenționat prin inducerea în eroare a acestuia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și anume dezvoltarea unei activități comerciale comune de export a strugurilor de viță-de-vie în Federația Rusă, conștientizând că nu are o astfel de afacere și nici de a o dezvolta, în urma mai multor tratative l-a convins pe Butucel Victor să-i transmită suma de 150 000 lei, care, potrivit prevederilor art. 126 alin.(1) Cod penal, reprezintă proporții mari, bani pe care, i-a însușit și utilizat în scopuri personale.

5. Tot el, la data de 21.10.2017 aproximativ la ora 23:40, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, acționând în mod intenționat, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunii de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și al consecințelor care pot surveni, încălcând prevederile pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, potrivit căroră „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, deplasându-se pe str. Andrei Doga, mun. Chișinău, la volanul mijlocului de transport de model Toyota Camry cu n/î GE BB 384, a fost stopat de către echipajul de poliție INSP, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, fiind supus testării alcoolscopice cu alcotestul Drager în urma căruia s-a stabilit concentrația de alcool în aerul expirat a lui Dodon Anatolie de 0,83 mg/1, care, conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Solicitările apelantului:

6. *Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Cristina Novac, a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui Dodon Anatolie, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (1), 190 alin. (2) lit. c) și art. 264¹ alin. (1) Cod penal, în partea ce ține de încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei și al expirării termenului de prescripție. Pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Dodon Anatolei urmează a fi recunoscut vinovat de în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție. A fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190*

alin. (2) lit. c) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, a-i stabili lui Dodon Anatolie o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 4 ani, cu privarea dreptului de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A menține măsura preventivă - arestarea preventivă, aplicată în privința inculpatului, până la rămânerea definitivă a sentinței. În rest, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023, urmează a se menține fără modificări.

7. În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că, sentința în cauză este neîntemeiată, urmând a fi casată, întrucât în cadrul judecării cauzei, au fost dispuse investigații în vederea stabilirii locului aflării inculpatului Dodon Anatolie cu aplicarea în privința acestuia a măsurii preventive - arestarea preventivă, din momentul reținerii, deoarece acesta s-a eschivat de la prezentarea în fața instanței.

8. Potrivit art. 107 Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

9. În temeiul art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală, în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului, în acest caz, procedura continuă în mod obișnuit. Conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate, iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal conform alin. (1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

10. Prin urmare, reieșind din prescripția art. 2 alin. (4) din Legea amnistiei, se atestă că aplicarea amnistiei în cazul refuzului persoanei, reprezintă un drept facultativ al instanței și nu o obligație a acesteia de a înceta procesul penal în legătură cu intervenirea amnistiei (și implicit liberarea de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea amnistiei), în cazul în care aceasta a constatat vinovăția inculpatului și nu există impedimente în vederea aplicării prevederilor Legii privind amnistia și există un refuz expres al persoanei privind aplicarea în privința sa a amnistiei.

11. Totuși, dat fiind faptul că inculpatul a fost anunțat în căutare și nu a fost prezent în cadrul judecării cauzei, nu se poate atesta prezența fie a unui acord, fie a unui dezacord din partea acestuia privind aplicarea prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința sa, iar eschivarea inculpatului de a participa la judecarea cauzei, nu poate fi echivalată cu refuzul de a fi aplicate în privința sa prevederile legii cu privire la amnistie. Subsecvent, procurorul remarcă că liberarea de executarea pedepsei a persoanei în legătură cu intervenirea amnistiei reprezintă un temei de nereabilitare a persoanei.

12. Prin urmare, instanța în urma constatării vinovăției inculpatului Dodon Anatolie, urma să stabilească o pedeapsă prevăzută de norma incriminată ultimului, fără aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii cu privire la amnistie.

13. Subsidiar, acuzatorul de stat remarcă că în privința inculpatului au fost deja aplicate prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 04 iulie 2022, chiar dacă aceasta la moment este contestată cu apel.

14. La fel, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, inculpatul a fost condamnat în baza art. 326 alin. (1), 326 alin. (1), 326 alin. (1), 190 alin. (2), lit. c), 190 alin.(2), lit. c), 190 alin.(2), lit. c), 190 alin.(2) lit. b), c), 190 alin.(5) și art. 30 și 190 alin. (5) Cod penal, la o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa și a exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe un termen de 5 (cinci) ani.

15. Prin urmare, în speță, aplicarea instituției prescripției, se întemeiază pe prezumția existenței infracțiunii. Presumția constituțională de nevinovăție, potrivit căreia, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată, se transformă într-o autentică prezumție de vinovăție. Dar, efectul imediat al prescripției și al aplicării prezumției de vinovăție constă tocmai în încetarea imediată a oricărei proceduri împotriva făptuitorului.

16. Prin urmare, se atestă că instanța înainte de a aplica instituția prescripției față de inculpat, urma să determine, dacă probatoriul acumulat demonstrează cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 264¹ Cod penal, ceea ce instanța a și făcut în partea descriptivă a sentinței.

17. În aceeași ordine de idei, procurorul remarcă că vinovăția unei persoane poate fi stabilită doar în cadrul cercetării judecătorești, în urma analizei tuturor probelor acumulate, cauza fiind judecată, fie în procedură specială, inculpatul făcând uz de prevederile art. 364¹ sau art. 506 Cod de procedură penală, fie în procedură generală.

18. Astfel, instanța în partea dispozitivă a sentinței, urma să-l recunoască vinovat pe Dodon Anatolie de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și să-l libereze de executarea pedepsei penale, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

19. În concluzie, în vederea asigurării unei executări eficiente a pedepsei penale și implicit asigurarea respectării scopului legii penale, Dodon Anatolei urmează a fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și liberat de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție; a fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis; a fi recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, a-i stabili lui Dodon Anatolie o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 4 ani, cu privarea dreptului de a ocupa funcții ce țin de gestionarea bunurilor materiale și a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. A menține măsura preventivă - arestarea preventivă, aplicată în privința inculpatului, până la rămânerea definitivă a sentinței.

Argumentele părților.

20. În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat în persoana procurorului ***** Casir, a pledat pentru admiterea apelului declarat cu casarea sentinței instanței de fond în partea aplicării amnistiei și încetarea procesului penal pe motiv că inculpatul se eschivează de la judecată, cât și de la urmărirea penală, acesta nu a solicitat prin cerere scrisă aplicarea în privința lui a actului cu privire la amnistie, nu este acordul inculpatului Dodon Anatolie. Astfel, instanța de fond a încălcat procedura de aplicare a amnistiei, nu s-a expus cu privire la vinovăția inculpatului, nu a stabilit pedeapsa pentru infracțiunile comise și cu liberarea de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție ori a Legii cu privire la amnistie.

21. Avocatul Andrei Micu, în interesele inculpatului Dodon Anatolie, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat cu menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond ca fiind legală și întemeiată, iar argumentele apelului nu au un suport probator. A înaintat cerere cu privire la aplicarea Legii cu privire la amnistie, or, inculpatului nu a mai beneficiat de exigențele actului de amnistie și întrunea toate condițiile procedurale de a-i fi aplicat actul de amnistie.

Mai mult ca atât instanța din oficiu poate aplica amnistia dacă consideră că sunt întrunite toate prevederile legale cu privire la amnistie. Solicită respingerea apelului, cu menținerea în vigoare a sentinței instanței de fond.

22. Partea vătămată Triboi Natalia a susținut apelul acuzatorului de stat, solicitând să fie admis, cu pedepsirea inculpatului pentru infracțiunea comisă.

23. Partea vătămată Butucel Victor în ședința de judecată nu s-a prezentat, procedura citării legale fiind executată.

24. Inculpatul Dodon Anatolie în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, fiind anunțat în căutare prin încheierea din 28 iulie 2022 și în temeiul dosarului de căutare nr. 2022010141 din 16.09.2022, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

Aprecieră instanței de apel.

25. Colegiul penal audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale, a ajuns la concluzia de a admite apelul procurorului, cu casarea totală a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023 și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

26. În temeiul art. 414 alin. (1), alin. (2) CPP al RM, instanța de apel judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

27. Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel admite apelul, casând sentința parțial sau total și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

28. Colegiul penal reiterează că apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei are caracterul unei căi de atac de reformare a sentinței, iar la judecarea lui, instanța de apel urmează să verifice chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, cum ar fi: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; ca chestiuni de drept apar: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

29. În acest context Colegiul reține, corectitudinea aplicării cazului din speță a normelor procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă a cauzei, cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității

și contradictorialității procesului penal (art. 314 Cod de procedură penală); în limita învinuirii formulate în rechizitoriu (art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală); cu verificarea tuturor împrejurărilor de fapt și constatarea certă a aspectelor de drept importante pentru justa ei soluționare, printr-o cercetare amplă a probelor administrate la faza urmăririi penale ce au servit obiect de cercetare judecătorească, primind o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce (art. art. 100-101 Cod de procedură penală).

30. Astfel, concluzionând temeinicia sentinței pronunțate, Colegiul constată că în partea descriptivă a sentinței, instanța a constatat vinovăția inculpatului Dodon Anatolie de comiterea infracțiunilor imputate, însă în partea dispozitivă divergent de cele constatate aplică instituția prescripției și amnistia, fără a-l recunoaște vinovat și fără a-i stabili pedeapsa, l-a liberat de executarea acesteia.

31. *În fapt*, Colegiul a constatat cu certitudine că vinovăția inculpatului Dodon Anatolie rezultă din examinarea amplă a cauzei, cu cercetarea multilaterală și aprecierea obiectivă a probatoriului administrat, iar ca rezultat verificarea și stabilirea certă a împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru justa ei soluționare.

32. Cu referire la circumstanțele reale ale cauzei care se desprind inclusiv din probele acuzării coroborate cu cele ale apărării, apelând în același timp la silogisme juridice, rezultă că Dodon Anatolie la 13.12.2014, ora exactă nefiind stabilită de organul de urmărire penală, aflându-se în mun. Chișinău, bd. ***** 38, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, a indus-o în eroare pe Natalia Triboi prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase și a determinat-o prin comportamentul dolosiv și viclean să accepte efectuarea unei tranzacții de împrumut bănesc în vederea investirii într-o pretinsă afacere, ascunzându-și adevăratele intenții, sub care pretext, a cerut și a primit de la ultima, bani în sumă de 1 150 dolari SUA, care conform cursului oficial al BNM pentru perioada dată constituia 17 646 lei, pe care i-a dobândit, neonorându-și obligațiunile asumate, eschivându-se de a i le restitui, cauzându-i părții vătămate daună materială în proporții considerabile.

33. Tot el, continuându-și intenția și acțiunile infracționale, la 20.12.2014, aflându-se în mun. Chișinău, bd. ***** 38, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, a indus-o în eroare pe Natalia Triboi prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase și a determinat-o prin comportamentul dolosiv și viclean să accepte efectuarea unei tranzacții de împrumut bănesc în vederea investirii într-o pretinsă afacere, ascunzându-și adevăratele intenții, sub care pretext, a cerut și a primit de la ultima, bani în sumă de 1 000 euro, care conform cursului oficial al BNM pentru perioada dată constituia 19 380 lei, pe care i-a

dobândit, neonorându-și obligațiunile asumate, eschivându-se de a i le restitui, cauzându-i părții vătămate daună materială în proporții considerabile, în sumă totală de 37 026 lei, ceea ce la momentul comiterii infracțiunii conform hotărârii Guvernului nr. 1000 din 13.12.2013, constituia 8,76 salarii medii lunare pe economie.

34. Astfel, prin acțiuniunile sale inculpatul Dodon Anatolie, a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 al. (1) Cod penal, escrocheria, după indicii calificativi, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința actului juridic anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

35. Tot el, la finele lunii februarie 2017, aflându-se în mun. Chișinău, pe str. ***** 10, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Butucel Victor, acționând intenționat prin inducerea în eroare a acestuia prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și anume dezvoltarea unei activități comerciale comune de export a strugurilor de viță-de-vie în Federația Rusă, coînștentizînd că nu are o astfel de afacere și nici de a o dezvolta, în urma mai multor tratative l-a convins pe Butucel Victor să-i transmită suma de 150 000 lei, care, potrivit prevederilor art. 126 alin.(1) Cod penal, reprezintă proporții mari, bani pe care, i-a însușit și utilizat în scopuri personale.

36. Astfel, prin acțiuniunile sale inculpatul Dodon Anatolie, a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 al. (2), lit. c) Cod penal, escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, cu cauzarea de daune considerabile.

37. Tot el, la data de 21.10.2017 aproximativ la ora 23:40, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, acționând în mod intenționat, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunii de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și al consecințelor care pot surveni, încălcând prevederile pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, potrivit căreia „Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, deplasându-se pe str. Andrei Doga, mun. Chișinău, la volanul mijlocului de transport de model Toyota Camry cu n/î GE BB 384, a fost stopat de către echipajul de poliție INSP, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, fiind supus testării alcoolscopice cu alcotestul Drager în urma căruia s-a stabilit concentrația de alcool în aerul expirat a lui Dodon Anatolie de 0,83 mg/l, care, conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

38. Astfel, prin acțiuniunile sale inculpatul Dodon Anatolie, a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ al. (1) Cod penal, conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

39. Deși inculpatul Dodon Anatolie nu s-a prezentat în instanța de judecată pentru a fi audiat, ultimul eschivându-se de judecată, totuși vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate și-a găsit deplină confirmare prin probatoriul administrat de către OUP, ce a servit obiect de cercetare judecătorească, cât și din declarațiile acestuia depuse în cursul urmăririi penale, din care rezultă că, pe epizodul din 13.12.2014 în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, vinovăția în săvârșirea infracțiunii a recunoscut-o parțial, declarând că, pe Natalia Triboi o cunoaște din anul 2013, deoarece aceasta activa la spălătoria auto din apropierea fabricii Bucuria. Nu-și aduce aminte cu certitudine, dar aceasta a transmis suma de bani la care era disponibilă să participe la tranzacția preconizată, însă, nu-și amintește unde au fost transmiși banii. Din cele ce își amintește, Natalia Triboi i-a transmis pentru participarea în afaceri suma de 1500 euro. La fel, nu-și amintește dacă a întocmit o recipisă. După transmiterea banilor în circumstanțele cazului dat, cu Natalia Triboi nu s-a mai văzut. Numărul de telefon al Nataliei Triboi nu-l avea pentru a putea face legătura. Este de acord să transmită banii către Natalia Triboi. Pe epizodul din data de 21.10.2017 în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal și pe epizodul de la finele lunii februarie 2017 în baza art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, inculpatul Dodon Anatolie, folosindu-se de drepturile sale procesuale, a refuzat să facă careva declarații.

40. În probarea vinovăției inculpatului Dodon Anatolie, Colegiul reține următorul cumul de probe:

41. *Pe epizodul din 13.12.2014 în baza art. 190 alin.(1) Cod penal:*

- ***Declarațiile părții vătămate Triboi Natalia, care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că,*** în anul 2013, activând în cadrul spălătoriei auto „Cristina Roșca” de pe str. Mihai Viteazu nr.27 din mun. Chișinău, a făcut cunoștință cu Dodon Anatolie, care era clientul fidel al spălătoriei auto. Dat fiind faptul că, acesta practic în fiecare zi sau peste o zi spăla automobilul său de model „Opel Insigna” de culoare albă, timp de jumătate de an au început să comunice mai des, însă, poate spune că relația lor era angajat-client. Pe toată perioada cât au comunicat, Dodon Anatolie nu prea povestea despre viața lui personală. Cunoștea despre el, că nu este căsătorit, are afaceri, însă careva detalii despre ce afaceri deține și genul lor de activitate, nu a specificat niciodată. La 13.12.2014, în timp ce se afla la locul de muncă, Dodon ***** i-a spus că are nevoie urgent de bani pentru a-i investi în afacerea sa și anume să procure careva utilaj. A rugat-o pe ea, dacă poate să-i dea cu împrumut bani sau dacă cunoaște pe cineva care ar putea să-i dea. Cunosându-l de atâta timp, la acel moment deja avea o părere ce fel de om este și având încrederea că ceea ce-i spune este adevărat, a decis sa-l ajute și să-i dea suma de bani de care avea nevoie. În aceeași zi i-a dat 1150 dolari SUA. Acești bani în mare parte nu-i aparțineau ei, îi avea la păstrare, de la o cunoștință. După ce a luat banii, Dodon Anatolie i-a spus că are

nevoie de bani pentru câteva zile. Mai mult ca atât, Dodon Anatolie îi spunea că afacerile care le deține aduc suficienți bani și pe moment s-a gândit că poate într-adevăr are nevoie de bani. La 20.12.2014 s-a întâlnit iarăși cu Dodon Anatolie, care i-a spus că au intervenit careva circumstanțe și ar mai avea nevoie de 1000 euro. Ține minte că de această dată i-a spus că are nevoie de bani pentru a procura utilajul necesar la îmbutelierea icrei de pește, ce urma să o exporte în România. Din motiv că nu avea așa bani, a mers la mama sa, pe nume Larisa Ganjea și a luat cu împrumut suma de 1000 euro. Cu toate că avea încredere, a decis să se asigure și l-a rugat pe Dodon Anatolie să-i scrie o recipisă. În timp ce se aflau în mașină, acesta a scris-o pe genunchi, în care a indicat că a luat cu împrumut de la ea suma de 1150 dolari SUA și 1000 euro, pentru 7 zile. După ce i-a dat banii, Dodon Anatolie, a asigurat-o să nu-și facă griji, după finisarea termenului de 7 zile, el îi va restitui banii. După ce a plecat peste hotare, Dodon Anatolie a dispărut și evita orice întâlnire cu ea. Încercând să-l caute, a aflat că el nu a avut niciodată vreo afacere, iar mașina cu care se deplasa era luată în arendă de la o firmă, unde datorează bani. Indică că la 23.11.2017, fiica sa minoră, pe nume Vladlina Ganjea, în timp ce se întorcea de la școală, în curtea casei unde locuiește, a fost apucată de la spate de a persoană necunoscută, care a ridicat-o de la pământ câțiva centimetri și ținând-o sus, i-a spus la ureche cu voce bărbătească „spunei mamei să retragă plângerea”. După ce a lăsat-o jos, a îmbrâncit-o și aceasta a căzut jos, lovindu-se cu spatele de bordură, speriată a fugit acasă. Bănuiește că persoana care i-a speriat copilul este Dodon Anatolie sau cineva din cunoștințele acestuia pentru că alte persoane, care îi datorează bani nu sunt și ea a scris plângere la organele de drept doar pe numele acestuia. A fost contactată telefonic de o persoană care i-a spus că „este Dodon”, întrebându-l care „Dodon?” el i-a răspuns „da ce, mulți Dodoni îți datorează bani? În cadrul discuției i-a spus că este la spital, unde a ajuns din motiv că a fost bătut de cineva, presupunând, trimis de aceasta. Întrebându-l unde este internat, Dodon Anatolie i-a spus că este internat la Institutul de medicină Urgență, salonul 314. Auzind aceasta, a doua zi a mers la instituția medical, unde l-a căutat pe acesta, însă nu l-a găsit. Atunci a înțeles că și de data asta a mințit-o, încercând să-l contacteze la numărul de telefon de pe care l-a telefonat, acesta era deconectat. Astfel, în rezultatul acțiunilor ilegale ale cet. Dodon Anatolie, care prin abuz de încredere și înșelăciune a însușit ilegal de la aceasta suma de 1150 dolari SUA și 1000 euro, astfel i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil.

- ***Fiind audiată suplimentar în instanța de apel, partea vătămată Natalia Triboi a declarat că*** susține integral declarațiile date în instanța de fond, susține apelul procurorului și solicită să se facă dreptate.

42. Vinovăția inculpatului Dodon Anatolie în comiterea escrocheriei față de Natalia Triboi, este dovedită prin următoarele mijloacele materiale de probă:

- ***Plângerea adresată de către Triboi Natalia din 13 octombrie 2017***, prin care a sesizat organele de drept despre comiterea infracțiunii de escrocherie de către Dodon Anatolie (f.d.13).

- ***Recipisă în original datată cu 20.12.2014***, ridicată de la Natalia Triboi prin procesul verbal de ridicare din 14.12.2017 și examinată prin procesul verbal de examinare din 15.12.2017 din care rezultă că, aceasta i-a împrumut lui Dodon Anatolie suma de 1150 dolari SUA și 1000 euro pe o perioadă de 7 zile, iar la finalul textului sunt executate două semnături, recunoscute prin Ordonanța din 15.12.2017 și anexată la cauza penală (f.d. 32-36).

43. *Pe epizodul din februarie 2017 în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal:*

- ***Declarațiile părții vătămate Butucel Victor, date în cadrul instanței de fond din care rezultă că***, cu Dodon Anatolie a făcut cunoștință prin intermediul fostului procuror Ispravnic Oleg, care i l-a prezentat ca o persoană cu legături puternici în țara noastră și în Federația Rusă, fiind angajat al FSB-ul rusesc. Acesta, fiind om de afaceri, a decis să creeze împreună cu inculpatul o afacere de export a produselor agricole în Federația Rusă. Totul s-a petrecut în perioada sfârșitului anului 2016, început de 2017, când discutând cu Dodon Anatolie, i s-au prezentat scheme interesante ale lucrului său în FSB, pentru a-și demonstra seriozitatea sa. Astfel, în luna ianuarie 2017, inculpatul l-a anunțat că a găsit 20 tone de struguri de poamă, soiul Moldova, care în Rusia era destul de întrebătoare și i-a propus acestuia să achite jumate de bani pentru cheltuielile care urmează a fi suportate, asigurându-l că dacă va investi acești bani, vor câștiga împreună o sumă impunătoare de mijloace bănești. Poama se păstra în r. Ialoveni în frigider la o persoană particulară. Personal, acesta nu a fost să vadă producția. Dodon Anatolie i-a prezentat documentele pentru struguri, s-au făcut documentele vamale, iar pentru acestea trebuia de achitat o sumă de 150 000 lei pentru cheltuielile de transport. I-a transmis banii lui Dodon Anatolie, când se aflau în spatele blocului locativ de pe str. P.Zadnipru 10, mun. Chișinău. Când a primit banii, inculpatul avea mașina soacrei sale de model Volvo, cu care a mers împreună cu domnul Poiană. Peste 2 zile a aflat că Dodon Anatolie se află deja în Rusia și că strugurii se vând bine. Apoi, peste 3 zile maxim, inculpatul nu-i răspundea la telefon, iar Ștefan Poiană l-a anunțat că jumate din struguri s-au vândut bine, iar cealaltă jumate nu s-a vândut că nu avea calitatea necesară. Dodon Anatolie și Poiană Ștefan i-a comunicat acestuia că vor face vin din poama rămasă pentru a-l vinde. Procurorul Ispravnic Oleg i-a spus că personal a văzut butoaiele cu vin. Poiană Ștefan avea business și l-a asigurat că vinul se va vinde ușor. Indică că, din toate acestea, nu a văzut nici poama, nici vinul și nici banii. Dodon Anatolie i-a explicat că banii câștigați din vânzarea strugurilor s-au cheltuit pentru fabricarea vinului, iar din materialele dosarului a aflat că Dodon Anatolie și Poiană Ștefan au mai luat și

alte 20 tone de poamă de la o doamnă din r. Ialoveni, căreia, la fel, nu i-a fost achitat nimic. Ulterior, din discuții a aflat că vinul a fost vândut altor persoane. După 45 de zile, Ștefan Poiană a venit acasă la acesta, spunându-i să aibă răbdare că va primi banii înapoi, la fel și Dodon Anatolie îi spunea că are și alte căi de obținere a banilor și îi va întoarce suma necesară. Nu a încheiat nici un contract, toată înțelegerea a fost verbală. Fiica sa, Eugenia Margină, i-a comunicat acestuia că Dodon Anatolie nu-i însuflă încredere. Când i-a transmis banii lui Dodon Anatolie, în mașină mai era și Toporaș Ivan, care a plecat împreună cu Poiană Ștefan în Federația Rusă pentru exportul mărfii. În ziua când a transmis banii, acesta era în centrul orașului împreună cu fiica sa, iar Dodon Anatolie a venit și i-a luat. Nu deține nici un înscris de la Dodon Anatolie prin care ar confirma transmiterea banilor. În decurs de 10-15 zile, trebuia să i se întoarcă banii plus dobânda, venitul obținut din vânzare, care nu a fost precizat, totul depindea de vânzare. Fiind vorba de un câștig de jumate de milion de lei, banii urmau a fi împărțiți egal la toți. A înțeles că este mințit când i s-a spus că jumate de marfă s-a vândut, iar cealaltă parte nu. Poiană Ștefan i-a comunicat că cealaltă jumătate era alterată. Suma transmisă este una considerabilă pentru el. Solicită încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 150 000 mii lei.

- ***Declarațiile martorului Beșliu Irina, care fiind audiată în instanța de fond a declarat*** că pe Dodon Anatolie l-a cunoscut în anul 2017 când a venit să ia la realizare struguri în cantitate de aproximativ 20 tone. La transmiterea strugurilor nu i-a fost achitat nimic, însă a fost întocmită o recipisă în prezența lui Dodon Anatolie, Ștefan Poiană și Toporaș Ivan, precum că strugurii erau în sumă totală de 176 000 lei. Nu a fost clar când avea să primească banii pentru struguri, de obicei în Moscova, timp de 2 săptămâni se realiza strugurii. Personal, a transmis poamă la realizare în Rusia, de asta cunoaște timpul ei de realizare pe piața de acolo. Strugurii se păstrau în satul Costești, iar când s-au încărcat strugurii, aceasta nu a fost la frigider, prezent acolo fiind doar Mutaf Vasile, concubinul acesteia. Poama urma să fie transportată în Rusia și după vânzarea acesteia, trebuia să primească remunerația cuvenită. Ei susțineau că o parte din poamă a fost vândută, iar din a doua parte s-a făcut vin. A comunicat cu Dodon Anatolie până anul trecut, întrebându-l de banii care urmează să-i întoarcă acesteia, el susținând că Ștefan Poiană este responsabil. Apoi a dispărut și nu l-a mai găsit. O cunoștea pe soția lui Dodon Anatolie, din cauza asta avea încredere că va primi banii necesari. Nu a atacat în instanță și nici nu a depus plângere la poliție, deoarece avea încredere în el și mereu îi promitea că îi va întoarce remunerația. Nu ține minte dacă în recipisă era indicat termenul limită pentru rambursarea sumei pentru struguri. Oficial nu a trimis lui Dodon Anatolie nimic, toată înțelegerea a fost efectuată verbal. Dodon Anatolie are mai multe datorii față de aceasta, în afară de suma de pe struguri.

- ***Declarațiile martorului Toporaș Ivan, care fiind audiat în instanța de fond a declarat că*** îl cunoaște pe Dodon Anatolie de 10 ani, având afaceri comune. Dodon Anatolie și Ștefan Poiană au venit la el ca să plece în Rusia, deoarece cumpărătorii erau din Azerbaidjan. Un prieten de-al lui Ștefan Poiană, pe nume Fiodor, care locuia în Petersburg, a găsit un cumpărător de struguri. Personal cu Vasile Mutaf și Irina Beșliu nu a discutat. În seara respectivă, aceștia trebuiau să plece în Rusia, însă Ștefan Petru nu avea bani și a împrumutat 200 dolari de la o femeie și 1000 lei de la Dodon Anatolie. Ajungând în Rusia, s-au întâlnit cu cumpărătorii, după ce mașina a fost devamată, a fost parcată la punctul de distribuție, unde se realiza poama. De la cumpărători se cereau 90 ruble pentru 1kg de poamă, iar dacă sincer, poama era de rea calitate și doar un cumpărător a propus suma de 70 de ruble per kg, fără să o mai verifice. Un lot cântărea 1 tonă de poamă, în total fiind 18 tone. Toți banii din vânzări erau la Poiană Ștefan. Poiană Ștefan a achitat pentru devamare 4500 dolari, a achitat transportul aproximativ 2700 dolari și poama rămasă a fost transportată în Piter, la Rusu Fiodor. O săptămână a fost în Moscova și o săptămână s-au aflat în Sankt Petersburg. Nu a văzut cum Butucel Victor i-a transmis banii lui Dodon Anatolie. Nu a auzit despre faptul că Dodon Anatolie îi este dator lui Butucel Victor cu o anumită sumă de bani. Aproape într-o săptămână s-au vândut 11 loturi de poamă, ceea ce a rămas era deteriorată. Ulterior, poama s-a vândut cu 60 ruble per kg/15 lei kg, în total 60000 ruble echivalentul la 15 000 lei. Șapte tone de poamă au fost puse la fermentat pentru a produce vin, unde s-au obținut 5 tone de vin.

44. *Pe epizodul din 21.10.2017 în baza art. 264¹ alin.(1)Cod penal vinovăția inculpatului Dodon Anatolie se confirmă prin:*

- ***Declarațiile martorului Bivol Valeriu, date în ședința de judecată a instanței de fond din care rezultă că*** în luna octombrie 2017, fiind implicat în serviciu de patrulare, împreună cu colegul Sîrbu Dorian, aflându-se pe str. Andrei Doga, mun. Chișinău, a observat un automobil de model Toyota, care se deplasa neadecvat, fiind stopat, la volan se afla Dodon Anatolie. În timpul discuțiilor, de la acesta se simțea miros de alcool, fiind suspectat de consumul alcoolului, a fost supus testării alcoolscopecice, acesta fiind în stare avansată de ebrietate. Nu-și amintește dacă Dodon Anatolie a fost sau nu de acord cu rezultatul testului Drager. Moment de conflict nu a fost, la fața locului Dodon Anatolie s-a comportat liniștit.

- ***Proces-verbal de consemnare***, în urma testării alcooscopecice cu alcotestul Drager a fost obținut rezultatul 0,83 mg/l (f.d.9).

- ***Proces-verbal privind constatarea faptei*** și anume conducerea neadecvată a mijlocului de transport, miros puternic de alcool (f.d.13).

45. Cercetând materialele cauzei penale, Colegiul judiciar concluzionează că Dodon Anatolie cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, la 21.10.2017

aproximativ la ora 23:40, conștientizând că a consumat alcool și se află în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor, a urcat la volanul automobilului de model Toyota Camry cu n/î GE BB 384 și în timp ce se deplasa pe str. Andrei Doga, mun. Chișinău, a fost stopat de către echipajul de poliție INSP, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, fiind supus testării alcoolscopice cu alcotestul Drager în urma căruia s-a stabilit concentrația de alcool în aerul expirat a lui Dodon Anatolie de 0,83 mg/1, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

46. Mai mult, potrivit procesului-verbal de consemnare, în urma testării alcoolscopice cu alcotestul Drager a fost obținut rezultatul 0,83 mg/1 (f.d.9), ceea ce rezultă că, inculpatul Dodon Anatolie, se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, iar din materialele cauzei rezultă că, acesta a fost de acord cu rezultatul testării alcoolscopice și nu l-a contestat, totodată potrivit procesului-verbal privind constatarea faptei, s-a stabilit conducerea neadecvată a mijlocului de transport și mirosului puternic de alcool (f.d.13).

47. Sintetizând juridic cele afirmate *supra*, Colegiul penal reiterează că, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 264¹ Cod penal, în privința căruia au fost îndreptate acțiunile lui Dodon Anatolie, îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, sub aspectul prohibiției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, prevăzută inclusive și la pct.14, lit. a) al Regulamentului circulației rutiere.

48. La caz, pornind de la aspectele nuanțate supra, se conchide că Dodon Anatolie a atentat la relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, prin faptul că la data de 21.10.2017, aproximativ la ora 23:40 a condus automobilul de model „Toyota Camry”, cu n/î GE BB 384, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

49. În continuarea acestui deziderat, planează aserțiunea că în acțiunile lui Dodon Anatolie se regăsește și latura obiectivă a infracțiunii care se manifestă prin fapta prejudiciabilă, care constă în acțiunea de conducere a mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cât și prezența mijlocului de săvârșire a infracțiunii, și anume – mijlocul de transport în sensul art.132 Cod penal, automobilul de model „Toyota Camry” făcând parte din această categorie.

50. Infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiind una formală, se consideră terminată de la momentul începerii conducerii mijlocului de transport de către Dodon Anatolie în stare de ebrietate alcoolică, care a avut loc la 21.10.2017 pe str. Andrei Doga, mun. Chișinău, fapt constatat în urma testării

alcoolscopice, potrivit căruia a fost stabilită concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,83 mg/l, concentratie, care în sensul art. 134¹² din Codul Penal este calificată ca stare de ebrietate cu grad avansat.

51. Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.264¹ alin.(1) Cod penal se caracterizează prin intenție directă, or, inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările lor prejudiciabile, a admis în mod conștient survenirea acestor urmări, întrucât, după ce a consumat băuturi alcoolice inculpatul Dodon Anatolie a urcat la volanul autovehiculului de model „Toyota Camry”, cu n/î GE BB 384, conducându-l pe drum public din mun. Chișinău.

52. Inculpatul Dodon Anatolie se subscie și în categoria de subiect al infracțiunii prevăzută de art. 264/1 al. (1) Cod penal, or acesta la data comiterii infracțiunii era deținător al permisului de conducere, însă nu-l avea asupra sa.

53. Astfel, se constată prezența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) din Codul penal, după indicii calificativi, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, vinovăția inculpatului Dodon Anatolie, în comiterea acestei infracțiuni fiind demonstrată și prin declarațiile martorului Bivol Valeriu, din care rezultă că în luna octombrie 2017, fiind implicat în serviciu de patrulare, împreună cu colegul Sîrbu Dorian, aflându-se pe str. Andrei Doga, mun. Chișinău, a observat un automobil de model Toyota, care se deplasa neadecvat, care fiind stopat, la volan se afla Dodon Anatolie. În timpul discuțiilor, de la acesta se simțea miros de alcool, fiind suspectat de consum de alcool, a fost supus testării alcoolscopice, acesta fiind în stare grav avansată de ebrietate. Nu-și amintște dacă Dodon Anatolie a fost sau nu de acord cu rezultatul testului Drager. Moment de conflict nu a fost, la fața locului Dodon Anatolie s-a comportat liniștit.

54. Tangent constatărilor din aliniatele precedente, cât și din probele descrise supra se confirmă vinovăția inculpatului Dodon Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 /1 al. (1) Cod penal.

55. În conformitate cu art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

56. Totodată, potrivit art. 389 alin. (4), pct. 3) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 Cod penal sau al expirării termenului de prescripție. În această ordine de idei, în virtutea celor expuse supra, Colegiul penal constată necesitatea liberării de răspundere penală a inculpatului

Dodon Anatolie în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal.

57. Mai mult ca atât, prescripția tragerii la răspundere penală reprezintă un tip de liberare de răspundere penală pentru o infracțiune datorită trecerii, în anumite condiții, a unui anumit interval de timp de la data săvârșirii ei. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale, iar după trecerea unui timp îndelungat de la săvârșirea infracțiunii, aplicarea devine inefficientă în raport cu scopul pedepsei penale. Prevenția generală nu se mai realizează fiindcă rezonanța socială a faptei scade considerabil, iar infractorul, asupra căruia planează tot timpul amenințarea pedepsei, se poate îndrepta. Concomitent cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală se stinge și dreptul statului de a stabili răspunderea penală și de a aplica pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea comisă, stingându-se totodată și obligația infractorului de a mai suporta consecințele săvârșirii infracțiunii (răspunderea penală).

58. Constatând intervenirea prescripției, organul de drept va dispune neînceperea urmăririi penale, încetarea urmăririi penale sau încetarea procesului penal. Verificarea împlinirii termenului de prescripție este anterioară oricărui examen al fondului, dar prescripția poate fi invocată în tot cursul procesului penal, instanța fiind datoră să o constate din oficiu.

59. Ținând cont de cele enunțate supra, Colegiul a stabilit cu certitudine și fără echivoc vinovăția lui Dodon Anatolie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal, iar potrivit sancțiunii art. 264¹ alin.(1) Cod penal, persoana vinovată poate fi pedepsită cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an, deci, coroborând aceste prevederi cu stipulările art. 16 alin. (2) CP – această infracțiune este clasificată drept una ușoară.

60. De asemenea, Colegiul penal reține prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal și anume că, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

61. În acest context, Colegiul penal reține că inculpatul Dodon Anatolie a comis fapta infracțională la 21 octombrie 2017, astfel la 28 iulie 2022, când a fost anunțat în căutare, deja fiind expirat termenul de 2 ani de tragere la răspundere penală pentru fapta dată, ceea ce duce la liberarea de răspundere penală a inculpatului Dodon Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ al. (1) Cod penal, în baza art. 60 lit. a) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

62. Cu referire la capetele de acuzare înaintate inculpatului Dodon Anatolie în baza art. 190 al. (1) și art. 190 al. (2) Cod penal, Colegiul penal subliniază modificările operate la art.190 Cod Penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018 și prin Legea nr. 247 din 29.07.2022, în

vigoare din 26.08.2022, în sensul căroră *escrocheria, constă în sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare*, iar în cazul prezenței agravantei prevăzută de art. 190 al. (2) lit.c) Cod Penal, *cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

63. Astfel, pornind de la obiectul juridic principal al acestei infracțiuni care-l constituie relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, acțiunile inculpatului Dodon Anatolie au fost îndreptate spre trecerea în posesia sa a sumelor bănești obținute de la părțile vătămate Triboi Natalia și Butucel Victor, totodată acțiunile acestuia afectând și obiectul juridic secundar al escrocheriei care-l reprezintă relațiile sociale cu privire la libertatea de manifestare de voință și minimul necesar de încredere.

64. Pornind de la obiectul material al infracțiunii, care îl constituie banii, în posesia căroră a intrat inculpatul prin inducerea în eroare a părților vătămate au o existență materială, sânt bunuri create prin munca omului, dispune de valoare materială și cost determinant, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, obiectul infracțiunii constituind mijloacele bănești în proporții considerabile, în sumă de 54 026 lei pe episodul lui Triboi Natalia și suma de 150 000 lei pe episodul lui Butucel Victor.

65. Totodată în acțiunile inculpatului Dodon Anatolie se atestă prezența laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, care constă în fapta prejudiciabilă manifestată prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare și comportament dolosiv, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase și cu tănuirea realității cu cauzarea de urmări prejudiciabile și legătura de cauzalitate exprimată prin legătura dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, prin ce făptuitorul a exercitat o influență psihică asupra conștiinței și voinței victimelor, care, cedând banii făptuitorului, au presupus, în mod eronat că, ultimul își va asuma angajamentele luate.

66. Deși, în aparență victimile au transmis banii benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o prezentare scenică făcută de făptuitor în scopul de a demonstra presupusul caracter legitim al tranzacțiilor efectuate, or, în cazul în care inculpatul declara adevăratul interes pentru acești bani și lipsa de experiență în activitatea comercială, părțile vătămate nu i-ar fi transmis sumele bănești indicate supra.

67. Inducerea în eroare activă în cazul escrocheriei examinate s-a realizat prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, inducerea în eroare verbală, fiind exprimată prin comunicarea informației vădit false, și anume faptul că desfășoară activități antreprenoriale, iar banii sânt necesari pentru a face investiții în acest domeniu și a realiza o afacere de succes, or, în realitate acesta nu dispunea de careva activități antreprenoriale oficial înregistrare pe teritoriul Republicii

Moldova sau pe teritoriul Federației Ruse, iar identitatea acestor circumstanțe constituie motivul determinant la încheierea actului juridic.

68. Pornind de la ideea că prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase s-a manifestat prin determinarea activă a victimelor din partea inculpatului la realizarea scopului său, manifestată printr-un comportament viclean al ultimului, fără sinceritate, ascunzând adevăratele intenții. În noua redacție a escrocheriei este prezent, în cazul dat, actul juridic anulabil – nulitatea (relativă), care s-a realizat prin vicierea intenționată a consimțământului victimei la momentul încheierii actului, inducerea în eroare fiind manifestată prin dezinformarea conștientă a victimelor, cu prezentarea vădit falsă a realității - inducerea în eroare activă, și în trecerea sub tăcere a realității, or, inculpatul a ascuns de părțile vătămate adevărata lui situație financiară, care avea asupra sa și alte obligații financiare neonorate față de alte persoane, precum și intenția sa de a realiza afacerea comercială cu prețul unui risc lipsit de probabilitatea certă a unui venit, care să acopere totalmente angajamentele financiare ale acestuia.

69. În acțiunile inculpatului, se atestă și promisiunile false, făcute de acesta adică de la bun început, neavând nici o intenție să-și onoreze angajamentele, determinate de necesitățile victimei la acel moment, care au condiționat transmiterea, în cazul dat a banilor, victimele lasându-se convinse de inculpat.

70. Inculpatul a făcut uz și de abuzul de încredere, acesta exploatând raporturile de încredere, care s-au stabilit între el și victime, acestea având la bază atitudinile de colegialitate, prietenie, circumstanțe prezente în speța dată, or, inculpatul se afla cu partea vătămată Triboi Natalia, de mai mult timp în relații de amiciție, iar cu partea vătămată Butucel Victor, a intrat în relații de prietenie, în scopul dobândirii ulterioare de la acesta a sumelor bănești, or, inculpatul Dodon Anatolie inducându-l în eroare referitor la capacitățile și posibilitățile lui antreprenoriale și abuzând de încrederea acestuia, l-a convins să investească într-o afacere despre care cunoștea cu certitudine că se poate solda cu eșec.

71. Abuzul de încredere a rezultat din relațiile speciale dintre făptuitor și victime și formarea unui climat de încredere de către inculpatul Dodon Anatolie în vederea investițiilor profitabile, la fel ireale, inventate de către inculpat.

72. Urmează de menționat că escrocheria, fiind o infracțiune materială, a fost consumată din momentul în care inculpatul a obținut posibilitatea reală de a dispune de banii părților vătămate la propria sa dorință, or, un eventual câștig bănesc pe calea propusă de către inculpat, nu poate fi considerată fundamentare economică de asigurare a executării obligațiilor patrimoniale.

73. În contextul celor invocate Colegiul reține că nici în una din recipise nu a fost indicat scopul adevărat de transmitere a banilor și anume, în cazul părții vătămate Triboi Natalia pentru procurarea utilajului necesar pentru îmbutelierea

icrelor de pește, iar în cazul lui Butucel Victor pentru procurarea strugurilor de poamă, soi Moldova.

74. Sub acest aspect Colegiul penal reține că, intenția inculpatului de a vicia intenționat consimțământul părților vătămate la momentul întocmirii recipisei, constă în faptul că, inculpatul a convins partea vătămată să nu indice în recipisă scopul transmiterii banilor pentru investiții, dar a indicat scopul de împrumut, cunoscând că nu are nicio intenție în acest sens, manifestând, în așa mod, un comportament viclean, ceea ce generează prezența actului juridic anulabil. Iar în cazul lui Butucel Victor nu s-a întocmit nici o recipisă, inculpatul convingându-l verbal pe partea vătămată să se implice într-o afacere, în urma căruia vor avea un venit de circa un milion de lei, care ulterior urma a fi împărțit în mod egal între ei.

75. Este esențial, în cazul dat, de menționat că, escrocheria constă în transmiterea benevolă făptuitorului de către victimă a bunurilor sub influență.

76. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi încadrată ca escrocherie numai în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

77. În cazul dat, intenția de escrocherie a lui Dodon Anatolie este probată prin declarațiile părții vătămate Butucel Victor, care a comunicat că Dodon Anatolie i-a relatat despre faptul existenței unor relații de colaborare cu alte persoane din domeniul afacerilor din Federația Rusă, pentru acordarea veridicității presupuselor investiții, inculpatul prezenta diverse proiecte, banii fiindu-i transmiși într-o singură tranșă, fapt ce denotă intenția prelungită a lui Dodon Anatolie de inducere în eroare a părții vătămate, în vederea dobândirii ilicite a bunurilor acestuia.

78. Textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul viclean al făptuitorului” atestă că consimțământul victimei este viciat la momentul încheierii actului juridic prin manopere frauduloase comise cu intenție de către autorul infracțiunii. Inculpatul a creat victimei o reprezentare falsă a realității, care în cazul dat s-a manifestat prin prezentarea planului de vânzare a strugurilor de viță de vie și afirmațiile despre existența unor relații de colaborare cu alte persoane influente din Federația Rusă, cu scopul de a nu permite părții vătămate să pună la dubiu invocările inculpatului.

79. Din considerentele indicate, comportamentul viclean al inculpatului este probat prin mijloacele de probă administrate la faza de urmărire penală și

cercetare în cadrul ședinței de judecată, cât și prin declarațiile părții vătămate, potrivit cărora se demonstrează că Dodon Anatolie folosea toate mecanismele pentru convingerea acestuia referitor la veridicitatea tranzacțiilor.

80. Raționând prin prisma celor conturate *supra*, inculpatul a comis infracțiunea prin întocmirea unui plan infracțional, urmărind un scop unic, prelungit de inducere în eroare a lui Triboi Natalia și Butucel Victor, în scopul dobândirii ilicite a bunurilor acestora în proporții considerabile.

81. Comportamentul viclean al inculpatului în scopul inducerii în eroare a părților vătămate se mai confirmă și prin folosirea de către acesta a metodelor de convingere și vehiculând cu nume notorii din Federația Rusă, prin comportament viclean a convins partea vătămată referitor la veridicitatea intențiilor sale.

82. Pentru redarea unui caracter legal acțiunilor sale, precum și creării certitudinii părților vătămate despre intențiile de a-și onora obligațiile asumate conform înțelegerii, inculpatul a propus și întocmit recipisa, adevăratul scop al transmiterii banilor, fiind camuflat prin careva împrumuturi și afaceri profitabile în scopul de a evita răspunderea penală pentru faptele comise, camuflând infracțiunea de escrocherie prin presupusele relații civile.

83. La caz, se reliefează prezența laturii subiective a infracțiunii de escrocherie, care, în cazul dat se manifestă prin intenția directă a inculpatului în scop de cupiditate, intenția acestuia fiind vădită, or, inculpatul a cunoscut că el nu dispunea de o fundamentare economică reală, care să-i permită restituirea ulterioară a sumelor împrumutate în termenii stabiliți de către acesta în recipisele eliberate părților vătămate, precum și realizarea unui profit inevitabil în rezultatul exportării strugurilor de poamă în Federația Rusă, însă, ignorând acest fapt, sub diferite pretexte, care în realitate nu aveau loc, a obținut de la părțile vătămate și a irosit sume bănești, care depășeau substanțial posibilitățile lui financiare și aducătoare de beneficii, or careva bunuri în proprietate sau afaceri aducătoare de venituri, prin care să garanteze restituirea împrumuturilor, acesta nu deținea.

84. La fel, se constată și calitatea inculpatului ca subiect al infracțiunii de escrocherie, caracteristicile acestuia fiind persoana fizică responsabilă, cu vârsta mai mare de 14 ani.

85. Argumentele în susținerea poziției de apărare cu referire la faptul că inculpatul a luat de la partea vătămată Triboi Natalia bani cu titlu de împrumut, însă, din cauza blocării activității financiare a inculpatului aducătoare de beneficii acesta s-a aflat în imposibilitatea de restituire a banilor, urmează a fi apreciate critic, or, pe parcursul cercetării judecătorești acestea au fost combătute prin probele acuzării cercetate *supra*.

86. Tangent constatărilor din aliniatele precedente, Colegiul penal reține că la întocmirea recipiselor, inculpatul din inițiativa sa venea cu convingerea că va

întoarce în termenul stabilit împrumutul, prin aceasta urmărind scopul viclean de a cucerii încrederea continuă a părților vătămate pentru ulterioarele solicitări de bani.

87. În dezideratul celor prenotate, Colegiul penal respinge poziția apărării, precum că în acțiunile inculpatului sânt prezente relații civile, întrucât nu poate fi apreciată buna credință a inculpatului în contextul circumstanțelor expuse de acesta, deoarece dânsul a acționat în mod fraudulos cu părțile vătămate, fiind demonstrată reaua voință a inculpatului în raport cu părțile vătămate. Buna credință nu poate fi apreciată prin prisma imposibilității onorării obligațiilor asumate, așa după cum susține partea apărării, or, în cazul dat nu poate prevala imposibilitatea restituirii banilor și nu poate servi ca temei pentru neaplicarea răspunderii penale, dacă inculpatul a manifestat rea voință și intenția frauduloasă față de obligațiunile asumate în raport cu părțile vătămate, circumstanțe dovedite pe deplin în ședința de judecată.

88. Deci, circumstanțele chemate în ajutor de apărător nu pot avea supremație față de argumentele și probele la care face trimitere procurorul, mai ales în situația în care se demonstrează vinovăția lui Dodon Anatolie în comiterea faptei imputate în privința părții vătămate Triboi Natalia, fiind prezente semnele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința actului juridic anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile, cât și în comiterea faptei imputate în privința părții vătămate Butucel Victor, fiind prezente semnele comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal - escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

89. Subsecvent referitor la individualizarea pedepsei, instanța de apel relevă, că conform art. 7 alin. (1) Codul penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

90. Conform art. 61 alin.1-2 Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

91. Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie

conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

92. Conform art.75 alin.1, 2 Codul penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Instanța de judecată este în drept să stabilească o pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura scopul pedepsei.

93. La stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

94. În continuarea procesului individualizării pedepsei penale aplicate, Colegiul penal constată, că instanța de fond nejustificat nu a stabilit categoria și termenul pedepsei penale, fără a lua în considerație dispozițiile art. art. 7, 61, 75 Codul penal și anume, gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, a aplicat Legea cu privire la amnistie, încetând procesele penale în privința lui Dodon Anatolie.

95. Instanța de apel verificând cauza sub aspectul întrunirii de către inculpat a exigențelor actului de amnistie, constată că instanța de fond greșit a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatului Dodon Anatolie, or, una din soluții, care poate fi adoptată la finalizarea examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr. 243, o reprezintă sentința de condamnare, acest fapt

fiind expres prevăzut la art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală - cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Codul penal.

96. Totodată, conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) - (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod, exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale. Potrivit art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

97. Astfel, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia.

98. Însă, instanța de fond, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, judecând cauza pe fond, conform regulilor generale, a dispus contrar normelor legale, în dispozitiv „...În temeiul art. 2 alin.(1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021, procesele penale de învinuire a lui Dodon Anatolie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art. 190 alin. (1) și 190 alin. (2) lit. c) din Codul penal, se încetează”, nefiind respectată procedura de aplicare a actului de amnistie prevăzută de normele Codului de procedură penală, enunțate supra, or, încetarea procesului penal în baza actului de amnistie poate avea loc doar în ședința preliminară.

99. Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) - (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și până la începerea cercetării judecătorești, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală).

100. Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 alin. (1), art. 415 alin. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, **cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei** (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

101. Sub egida acestor rigori de drept, raportate la cele de fapt, Colegiul penal reține că inculpatul Dodon Anatolie nu poate beneficia de prevederile actului cu privire la amnistie, întrucât la materialele cauzei nu se regăsește cererea scrisă olograf de către inculpatul Dodon Anatolie prin care acesta să solicite aplicarea în privința lui a actului cu privire la amnistie, or din materialele cauzei rezultă că ultimul a mai fost condamnat.

102. Subsecvent, vis-a-vis de cererea avocatului Andrei Micu, în interesele inculpatului Dodon Anatolie, privind aplicarea în privința lui a actului de amnistie, Colegiul o reține ca fiind nefondată și o va respinge, or, art. (1) al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, statuează expres că, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5, 7, 8.

103. Totodată, potrivit art. 6 al. (1), lit. d) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei: a¹) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare; g) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni.

104. În acest context, instanța de apel notează că, potrivit sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 04.07.2022 pronunțată în privința inculpatului Dodon Anatolie, se constată că acesta a beneficiat deja de exigențele actului de amnistie și anume, a fost liberat de pedeapsa penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (1) Cod penal în legătură cu intervenirea amnistiei și anume în temeiul art. 107 Cod penal și art. 2 alin. (1), (4) al Legii nr.243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

105. Având în vedere chintesența argumentelor nuanțate în aliniatele precedente, Colegiul penal desprinde cu celeritate că, inculpatului Dodon Anatolie nu-i pot fi aplicate exigențele actului de amnistie și din motiv că, acesta prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 februarie 2023, a fost condamnat în baza art. 326 alin. (1), 326 alin. (1), 190 alin. (2), lit. c), 190 alin.(2), lit. c), 190 alin. (2), lit. c), 190 alin.(2) lit. b), c), 190 alin.(5) și art. 30 și 190 alin. (5) Cod penal, la o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu

privarea de dreptul de a ocupa și a exercita activități legate de administrarea și gestionarea banilor și bunurilor materiale pe un termen de 5 (cinci) ani.

106. În acest punct de analiză, este relevant de a preciza că, inculpatul Dodon Anatolie nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie și nu poate fi liberat de pedeapsa penală pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1), 190 al. (2), lit. c) Cod penal, or, ultimul a mai fost absolvit anterior în temeiul actului de amnistie de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea altei infracțiuni de escrocherie, cât și faptul că acesta anterior a fost condamnat pentru comiterea unor infracțiuni grave, prohibiție impusă expres de legiuitor.

107. Prin urmare, Colegiul Penal constată că la cazul dedus judecății inculpatul Dodon Anatolie cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 din Legea nr. 243 și în privința lui nu poate fi aplicat actul de amnistie.

108. Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, având în vedere sustragerea de la judecată a inculpatului, nerecunoașterea vinovăției, cât și nerestituirea prejudiciului cauzat prin infracțiune, Colegiul penal ajunge la concluzia că corectarea inculpatului este pasibilă cu aplicarea unei pedepse privative de libertate sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, apreciind o asemenea pedeapsă ca fiind echitabilă în coraport cu fapta comisă și va atinge scopul educativ și preventiv stabilit la art. 61 alin. 2 Codul penal.

109. Totodată, Colegiul penal la stabilirea pedepsei pentru infracțiunile comise, va lua în considerație toate circumstanțele în care acestea au fost săvârșite: tipul intenției - intenție directă, manifestând superficialitate în raport cu relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor și libertatea manifestării de voință, modul, condițiile și circumstanțele de săvârșire a infracțiunii și gravitatea urmărilor.

110. Conform art.16 alin. (4) Codul penal, infracțiunea săvârșită de către Dodon Anatolie, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, urmând a fi atras la răspundere penală pentru faptele săvârșite în condițiile sus-indicate, luând în considerație că anterior a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, Colegiul consideră că corectarea și reeducarea inculpatului, este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate, și-i va aplica o pedeapsă sub formă de închisoare.

111. La fel, ținând cont de scopul legii penale îndreptate spre reabilitarea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia cât și altor persoane, Colegiul penal, consideră că atingerea scopului pedepsei penale este posibilă numai prin aplicarea inculpatului a unei pedepse sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1), art. 190 alin. (2) Codul penal, care va asigura atingerea scopului pedepsei.

112. Totodată, Colegiul penal, reiterează prevederile art.84 alin.(1) - (2) Cod Penal care statuiază expres că, dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani – pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră. La pedeapsa principală aplicată în cazul unui concurs de infracțiuni poate fi adăugată oricare din pedepsele complementare prevăzute la articolele corespunzătoare din Partea specială a prezentului cod, care stabilesc răspunderea pentru infracțiunile de a căror săvârșire persoana a fost declarată vinovată. Pedeapsa complementară definitivă stabilită prin cumul, total sau parțial, al pedepselor complementare aplicate nu poate depăși termenul sau mărimea maximă prevăzută de Partea generală a prezentului cod pentru această categorie de pedepse.

113. Conform art. 84 alin .(1) și (2) Cod Penal al RM, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a-i stabili lui Dodon Anatolie o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, 6 luni, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

114. Totodată, se reține că, natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia ținând cont de circumstanțele săvârșirii infracțiunii.

115. Colegiul penal remarcă că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

116. În consecință, Colegiul penal va admite apelul acuzatorului de stat, va casa parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023 și va pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

117. În conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2), art. 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se admite apelul acuzatorului de stat, se casează total sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 martie 2023 și se pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Dodon Anatolie se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ al. (1) Cod penal și se liberează de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Dodon Anatolie se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (1) Cod penal și i se stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Dodon Anatolie se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (2), lit. c) Cod penal și i se stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) și (2) Cod Penal al RM, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, se stabilește lui Dodon Anatolie o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate inculpatului Dodon Anatolie urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia, de către organele competente.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței,
Judecător

Silvia Gîrbu

Judecători

Denis Băbălău

Elena Cojocari